

DELA VSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—, Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 25.

Sobota 22. marca 1930.

Leto V.

Razorožitvena konferenca v Londonu.

Odločen nastop Macdonalda.

Londonška pomorska razorožitvena konferenca gre h koncu. Pet velesil se je zedinilo, da naj dogovor velja za pet let. Vrše se sedaj pogajanja povsem tajno, vendar pa prihaja v javnost, da je večji ali manjši uspeh konference odvisen od zadržanja Francije in Italije.

Anglija bo že v bodočem proračunu znatno omejila oboroževanje na morju.

Italija zahteva vsekakor pariteto s Francijo, dočim se je stavil predlog, da naj se ustanovi razmerje med Italijo in Francijo z 2 : 3.

Z ozirom na nepopustljivost italijanskega delegata je predsednik angleške delavske vlade Macdonald naročil angleškemu poslaniku v Rimu, Reginaldu Grahamu, da predloži predsedniku italijanske vlade Mussoliniju posebno demaršo z zahtevo, da Italija popusti in s tem omogoči uspeh konference.

V londonskih krogih krožijo vesti, da je Macdonaldova intervencija imela uspeh ter da bo Italija opustila svoje trdovratno stališče.

Macdonald je imel posebno konferenco tudi s Tardieuem, predsednikom francoske vlade, in Briandom.

Angleška delavska vlada je s tem dokazala, da zna biti tudi odločna.

V Indiji vre.

Ghandi se je podal na mučeniško pot.

Indijski apostol brez nasilja in vodja osvobodilnega gibanja izpod angleškega jarma, Ghandi, je pred par dnevi zapustil s svojimi prijatelji svoj seminar in se napotil po Indiji, kjer bo v raznih krajih obdrževal shode in pozival ljudi, da odpovedo pokorščino angleškim oblastem. Ker ve, da tega angleška oblast ne bo mirno gledala, je za slučaj svoje aretacije že določil svojega naslednika za vodstvo gibanja. Ob njegovem odhodu ga je pozdravljala velika množica ljudstva iz bližnjega Ahmedabada, ki je ostal medtem skoraj čisto zapuščen. Ghandi si je svest, da ga čaka na tej poti veliko trpljenja in ponižanja, a je odločen vztrajati do konca, da bi dosegel svojemu narodu pravico in svobodo.

Ghandi v boljševiški službi?

Angleške kolonijalne oblasti hočejo Ghandijev pokret po stari, že tolikokrat uporabljeni metodi, diskreditirati. Dolže ga namreč, da je v zvezi s komunisti in da ga podpira Rusija. Na ta način hočejo najti povod, da ga zaprejo z njegovimi spremljevalci vred in da gibanje indijskega nacionalizma zatrejo. Tudi proti socialnim gibanjem vseh vrst, je ta način boja zelo priljubljen. Ampak spravljati Ghandija v zvezo z boljševiki je več ko smešno. Mož, ki je najodločnejši nasprotnik vsakega nasilja, držeč se načela, »če te udari kdo po levem licu, nastavi mu še desno,« mož, ki hodi po deželi peš s popotno palico v roki in uči ljudstvo, naj ne služi angleškemu nasilju in naj se raje da zapreti v ječe, ker smatra angleško gospodarstvo nad nezaščitenim indijskim narodom kot nemoralno, mož, ki je za Tolstojem najčistejših etičnih načel, mož, ki bi se ga edino moglo še primerjati s Kristusom, naj bi bil v službi nasilnega

Delegat amsterdamske strokovne Internacionalne v Jugoslaviji.

Tajnik Sassenbach prispel v Beograd

Johann Sassenbach, tajnik amsterdamske strokovne internacionalne, je v torek prispel v Beograd, kjer bo kot gost jugoslovanskih delavskih sindikatov predaval o mednarodnem položaju delavstva.

Borba za bolgarsko vlado.

Za pomirjenje Balkana ali proti. — Ljapčev preganja makedonstvujuče.

O rekonstrukciji bolgarske vlade se že dolgo pošepetava. Zadnji dogodki, ko zahtevajo velesile in tudi Jugoslavija, da bolgarska vlada odločno nastopi proti notranjim in obmejnim pobojem in razburjanju Balkana, pa utegnejo omajati položaj predsednika vlade Ljapčeva. Ukrepi proti makedonstvujušim (ustavljanje njih listov, aretacije, preiskave) so povzročili v velikem delu naroda nezadovoljnost, ki jo pospešuje opozicijski pokret.

Temeljito izpremembo vlade zahteva Demokratičeski zgovor in Cankov. Profesor Danilov pravi v svojem članku, da so radikalne izpremembe v vladi potrebne, ker so nujni narodni interesi. Na čelo nove vlade naj bi bil pozvan Mihajlo Madžarov, ki bi ga podpirala tudi opozicijska skupina Cankova.

Bolgarska vlada pa je mnenja, da izprememba v vladi ni potrebna, še manj pa nujna. Iz celotne politične situacije je razvidno le eno, to je, da Bolgarija še vedno ni gotova niti sama pri sebi, kakšen pravec politike naj zavzame spričo dogodkov in diplomatske intervencije.

Vlada prepovedala izdajanje komitskih listov.

Bolgarska vlada je ustavila macedonska lista »Vardar« in »Vrijeme«. Razentega je vlada dala aretirati mnogo oseb, večinoma takih, ki so prišle v Sofijo iz inozemstva ali obmejnih pokrajin.

Utrditev nemške republike šele sedaj.

Govor notranjega ministra Severinga.

Nemški notranji minister, socialni demokrat Severing, je govoril na republikanski prireditvi ob priliki desetletnice padca Kappovega puča. Svaril je, da naj nihče ne smatra, da hočejo republikanci praznovati praznik dobre žetve. »Spominjati se le hočemo«, je rekel, »dneva in žrtev Kappovega puča, ki naj bo svetel zgled republikanske solidarnosti. Boj za republiko se šele sedaj pričinja. V minulih letih nismo mogli storiti ničesar drugega, kakor pospravljati umazanost, ki nam jo je zapustila bivša monarhija, ter polagati temelje novi hiši. Sedaj velja boriti se z vztrajnim napornim podrobnim delom za dograditev republike.«

Zakon v varstvo nemške republike sprejet

Proti pučistom na desni in levi.

Politično življenje v Nemčiji je precej drugačno kot po drugih drža-

vah. V Nemčiji imajo desne in leve pučiste. Po sredi pa močne meščanske stranke, ki bi desničarski puč skoro pozdravljale. Iz tega razloga je sedanja vlada predložila zakon o zaščiti nemške republike, da s tem politične razmere nekoliko ustali in pridobi časa za utrditev republikanske miselnosti in stabilnosti sedanje vladavine.

Dne 18. marca 1930 je nemški državni zbor končno sklepal o zakonu o zaščiti nemške republike. Zakon je bil sprejet z 265 glasovi, proti zakonu je glasovalo 150 poslancev. Odpravljene ministrske pokojnine.

Na isti seji je bil sprejet osnutek o pravnem razmerju državnih ministrov. Ministri odsej ne bodo več uradniki ter dobe, ko odstopijo, samo nekaj odpravnine. S tem so odpravljene običajne ministrske pokojnine, ki tako občutno posegajo v državne blagajne. Le v izjemnih slučajih se lahko dovoli ministru pokojnina, ki pa ne sme nikdar presežati 12.000 mark na leto.

Pilsudski zopet žali poljski parlament.

Maršal Pilsudski je objavil članek, v katerem pravi, da je predsednik republike v pondeljek najprej njemu ponudil mandat za sestavo vlade. Odkloniti je pa moral ponudbo, ker sedanje vladanje presega njegove moči. V nadaljnjem izreka zaničevanje nad parlamentom v splošnem. Očita mu dalje obrekljivost, nezavest odgovornosti in pomanjkanje pojma o časti. Poslance označuje kot »visliške pse«, dočim imenuje Pilsudski samega sebe kot iznajditelja sejma (parlamenta). Vsekakor je spoznal »zamarane gospode poslance« po nizkotnosti že v prvi zbornici. Končno je Pilsudski izjavil predsedniku republike, da bi mu bil le v skrajnem slučaju na razpolago.

Ponovna intervencija pri bolgarski vladi.

Jugoslavija zahteva razpust macedonskega revolucionarnega komiteta.

V bolgarskem sobranju so razpravljali o ratifikaciji konvencij med Jugoslavijo in Bolgarijo. V zbornici so ostro kritizirali dogovore in zahtevali odklonitev konvencij in popravo mej, ker so krivične. V enakem smislu pišejo tudi listi, ki simpatizirajo z makedonstvujučimi. — Vladni listi pa izjavljajo, da mora Bolgarija dogovor odobriti kljub žrtvam, da dokaže svetu miroljubnost.

Po nekaterih poročilih je policija v Bolgariji aretirala okoli 500 oseb in jih internirala na deželi. Aretacije so povzročile veliko razburjenje, ki postaja grozeče.

Iz teh razlogov so ponovno intervenirali angleški, francoski, jugoslovanski in italijanski diplomatski zastopniki pri Burovu in mu izročili demaršo, v kateri zahtevajo, da Bolgarija ukrene vse, kar je potrebno za ohranitev miru. Predsednika vlade Ljapčeva je sprejel kralj, da mu poroča o nadaljnjih ukrepih. Vsekakor je pa Ljapčevo stališče omajano, ker je makedonsko gibanje meščanskim strankam simpatično.

Avstrijska vlada pred krizo?

Prelat Seipel dela »revolucijo« in ne pusti, da bi se Avstrija pomirila.

Opozicijski krogi v Avstriji so mnenja, da je dr. Seipel zli duh, ki ponovno spravlja sedanjo vlado v težak položaj. Najprej je podpiral zahtevo po reviziji ustave, sedaj je zahteval, da se imenuje v železniško upravo heimwehre in krščanske socialce, da razbijejo železničarsko organizacijo. Pogajanja se še vrše. Vrhutega je tudi dr. Seipel oče novega zakona proti strokovnim organizacijam, ki se sedaj obravnava v parlamentu. To je tembolj gotovo, ker je zopet dobil vpliv v klerikalnem gibanju. Na nekem shodu je celo izjavil, da zahteva protidelavski zakon ali pa vlado. — Seipel bi rad postal zopet kancler.

Angleška delavska vlada še ne bo odstopila.

Rudarski zakon v angleškem parlamentu bo sprejet.

Po dolgih pogajanjih je vlada predložila parlamentu načrt novega rudarskega zakona. Konservativci so hoteli s tem zakonom vreči angleško vlado. Liberalci pa smatrajo, da bi zanje ne bilo dobro, če bi delavska vlada padla ali razpisala volitve. Zato bodo glasovali za rudarski zakon, če bi vlada njihovih izpreminjavalnih predlogov tudi ne hotela upoštevati.

Pogajanja za sestavo nove poljske vlade.

Mandat poverjen predsedniku senata dr. Szymanskemu.

Predsednik Poljske je izročil mandat za sestavo nove vlade senatskemu maršalu profesorju dr. Szymanskemu. Mandatar je vseučilišni profesor v Wilni. Nekaj let je bival v Zedinjenih državah.

Razorožitev ni ideal katoliške akcije.

»Slovenec« se norčuje iz razorožitvene konference.

Resnica je, da se delegati kapitalističnih držav ne menijo na razorožitveni konferenci o razorožitvi, ampak le o tem, kako bi se zavarovali proti tujim imperijalistom in kako bi si ohranili možnost voditi še nadalje svojo imperijalistično politiko. To je povsem naravno, ker so na konferenci zastopniki velekapitala, ne pa splošnega interesa in miru. Angleška delavska vlada z Macdonaldom na čelu je zahtevala malo; zahtevala je zaenkrat samo omejitve oboroževanja, ker je vedela, da pri diplomatih z današnjo mentaliteto ne bi mogla več doseči, kakor to, da se zapravlja v bodoče nekaj manj denarja v neproduktivne namene ter da se države v tem principu nekoliko zblizajo.

Ta namen je velik, tak uspeh bi pomenil novo zgodovinsko epoko razvoja. In tudi le najmanjši uspeh te konference bo najhujša moralna klopota za imperijalistični kapitalizem, za tiste, ki podpirajo ošabno bankokracijo in tudi za tisto časopisje, ki skuša zmanjšati veliki pomen londonske razorožitvene konference.

»Slovenec« pravi tako-le: »Velika mirovna glasnika Macdonald in Briand sta utihnili. Macdonald kakor da je docela pozabil ali izgubil krasni razorožitveni načrt iz leta 1924. O Briandu se sploh ne sliši več. Skoraj bi verjeli, da se je nad njim izvršila kaka kutjepovščina in da so ga ukradli, ako ne bi trdno upali, da nam bo po »razorožitveni« konferenci zopet prelepo zavrival na mirovne gosli.«

Te besede je zapisal »Slovenec«, ki je zastopnik tiste ideologije, ki moli za mir in ki smatra vojno za šibo božjo. Pomorska razorožitvena konferenca traja že nekaj tednov in ni ga človeka s krščanskimi čuvstvi na svetu, ki bi te konference ne spremljal z iskreno srčno željo, da se na konferenci postavijo vsaj deloma temelji za svetovni mir.

Francija in reparacije

Youngov načrt v pariški zbornici.

Poslancem je bilo razdeljeno besedilo Youngovega načrta, sprejetega v Haagu, da ga proučijo, ker se bo v bližnjih dneh vršila razprava o njegovi ratifikaciji. Desničarske stranke še vedno nastopajo proti temu načrtu, ker bi Francija po njegovem sprejetju morala definitivno izprazniti Poruhrje, vendar vlada mnenje, da se sedaj, ko je načrt Nemčija že ratificirala, tudi Francija ne bo mogla upirati ratifikaciji.

Podaljšajte stanovanjsko zaščito!

Kaj je s stanovanjsko zaščito?

Na Čehoslovaškem je ravno v razpravi podaljšanje zakona o zaščiti stanovanjskih najemnikov, ki bo nedvomno sprejet.

Pri nas se nihče ne zmeni za to vprašanje, dasi teko že zadnji dnevi, ko poteče sedanja zaščita najemnikov.

Naša zaščita stanovanjskih najemnikov za splošnost res ni mnogo vredna, ali niti te menda ne nameravajo podaljšati. Odpravljena je takorekoč vsa zaščita na eni strani, na drugi strani pa ni nobene inicijative za gradbo stanovanjskih hiš z javnimi fondi in kar se je pred nekaj leti pričelo, je sedaj popolnoma ustavljeno in onemogočeno, ker v

javnih korporacijah splošnost nima več glasu.

Dunajska občina zgradi to leto zopet 40.000 malih stanovanj, tudi Zagreb bo nekaj zidal. Po drugih krajih pa nikjer, ker nikjer ni socialnopolitičnega umevanja.

Že danes so stanovanjske razmere pri nas take, da je najemnike strah. »Gospodarski krogi« pa, ki bi morali videti oduševstvo, imeti nekaj smisla za zdravo gospodarsko politiko, se pa klanjajo pred oduševstvom in puščajo nešteto rodbin v nezdravih brlogih, v papricirano dragih luknjah — govore pa o higijeni, o zadostnem prehranjevanju naroda. Ali ni to demagogija?

Socialno zavarovanje v Belgiji.

Uvedba obveznega zavarovanja.

V Belgiji so imeli doslej privatno in društveno socialno zavarovanje. Meseca decembra 1929 pa je izjavila država, da ima namen, vso zakonodajo o delavskem varstvu v industriji in trgovini razširiti zlasti glede socialnega zavarovanja. V ta namen izdela vrsto zakonov in izpopolniti sedanje zakonodaje, ki bodo urejevali določbe o rodbinskih mezdah, o starostnih rentah v rudarstvu, o bolniškem zavarovanju in zavarovanju delavcev za onemoglost; nezgodni zakon; razentega se uvede splošno zavarovanje nameščencev. — S tem stopi tudi Belgija v vrsto držav, ki izvajajo obvezno zavarovanje.

Angleška vlada prepovedala protisovjetske proteste.

Protesti imajo značaj politične akcije.

Te dni prirejajo na inicijativo papeže proteste proti preganjanju kristjanov v Rusiji.

Angleška delavska vlada je prepovedala vojaškim in pomorskim kaplanom v armadi in mornarici, udeležiti se teh manifestacij, ker je prerekanje z Rusijo političnega značaja in duhovni, ki so v državni službi, se ne smejo vtikati v politične zadeve druge države.

V angleški zbornici je nastala tudi sicer močna opozicija proti akciji anglikanskih škofov, ki bi radi zapletli vlado v spor s sovjetsko vlado.

Doma in po svetu.

Ponarejevalci 20-kronskih bonov. Ob žigosanju starih kronskih bankovcev leta 1919 so državne blagajne odtegnile 20% gotovine in izdale za ta znesek posebna potrdila ali bone. Ko je bila sedaj izdana naredba, da se ti boni do 17. marca umaknejo iz prometa, so pričeli razni špekulanti špekulirati z njimi. Jeli so pa nekateri bone tudi ponarejati. Davčne oblasti so sprejemale vse bone in jih predlagale finančni direkciji v kontrolo. Poizvedbe po izvršenih goljufijah so ugotovile, da je eden ponarejevalcev bonov Viljem Hribar iz Zagreba, rojen pa v Trstu. Ta se je sam javil sodišču, ko je zvedel, da ga zasledujejo. Po poklicu je bil prekupčevalec. Druga skupina ponarejevalcev bonov se je shajala v neki kavarni. V tej družbi so bili brivec Anton Turk, Fran Brezec in Leopold Pirnat. Glavni sedež ponarejevalcev pa je bil, kakor kažejo sledi, v Zagrebu.

Dr. Matko Laginja umrl. V Zagrebu je umrl 18. t. m. dr. Matko Laginja, rojen 10. avgusta 1853 v Kastavu. Absolviral je pravne študije v Zagrebu in Gradcu ter trgovsko akademijo v Trstu. V službi je bil v Kastavu, pozneje v Zagrebu v državni službi. Deloval je zlasti po Istri. Leta 1891 je bil izvoljen v dunajski parlament ter je ostal poslanec do leta 1918. Leta 1900 je otvoril odvetniško pisarno v Pulju. Leta 1915 pa se je za stalno preselil v Zagreb. Sodeloval je tudi pri majski deklaraciji leta 1917. Po prevratu se je vrnil v Istro, po zasedbi Istre po Italijanih je zopet odšel v Zagreb. V Zagrebu je bil izvoljen v narodno vlado; leta 1919 pa je bil imenovan hrvaškim banom ter se je s tega mesta umaknil, ko je bil na banksko upravo imenovan namestnik. Laginja se je bavil s pripovednim pisateljevanjem in politiko. Zadnja leta pa se javno ni več udeleževal.

Nova deputacija. Pod vodstvom Karla Kovačevića se pripravlja nova deputacija hrvatskih kmetov v Beograd.

Ladjedelnica v Kraljevići se reorganizira. Družba Jarrow in Comp., ki je prevzela opuščeno ladjedelnico v Kraljevići od prejšnje lastnice Jadransko-podunavske banke, je zaključila obnovitvena dela. Z renoviranim in razširjenim obratom se bo že v kratkem pričelo obratovati.

Reka začasno svobodna luka. Italijanski listi obširno razpravljajo o uvedbi svobodne luke za Reko. Pričujejo se, da je Reka mnogo trpela zaradi trgovinske vojne z Jugoslavijo in ustanovitve sušaške luke. V pomoč Reki je bilo treba dati Reki svobodno luko za toliko časa, dokler bodo to italijanski gospodarski interesi zahtevali. Doslej je bila Reka odrezana od vsega sveta; sedanji ukrep italijanske vlade pa bo Reko zopet dvignil gospodarsko. Trst pa tolažijo Italijani s tem, da pomeni oživljenje Reke tudi oživljenje Trsta. — Kako, tega ne povedo.

Novi komitski atentati. V Dobrudži so izvršili komiti zopet atentat na nekega Turka, ki je napadalcem ušel in obvestil žandarmerijo o dogodku. Žandarmerija je atentatorje sicer izsledila ter se spustila z njimi v boj. Toda atentatorji so pobegnili.

Dražba koč divjadi se vrši dne 25. marca t. l. v prostorih velesejma v Ljubljani. Vsi, ki so v posesti divjih koč in jih žele ugodno vnovčiti, naj svoje blago takoj, najdalje pa do 23. t. m., pošljejo na naslov »Divja koča« v Ljubljani, velesejem. Ta dražba bo zadnja v tekočem letu in naj lovci nikar ne zamude te ugodne prilike.

Za X. jubilejni vzorčni velesejem v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija, je uprava velesejma izdala prospekte v slovenskem, srbo-hrvatskem, francoskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku. Ob velesejmu samem izda uprava v lastni založbi še spominski spis »Ljubljanski velesejem ob desetletnici«, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove.

11. mednarodni velesejem v Bruxellesu (Belgija) se vrši od 2. do 16. aprila t. l. — Interesantom so legitimacije za obisk tega velesejma, ki dajejo tudi pravico na vozne olajšave, na razpolago v uradu Ljubljanskega velesejma.

Nemško-poljsko likvidacijsko pogodbo je slednjič, po ponovnem zaslišanju ministrskih referatov, državni predsednik Hindenburg vendarle podpisal, na veliko ogorčenje nemških nacionalcev, ki so mu že podpis Youngovega načrta strašno zamerili. V svojem tozadevnem pismu priporoča kanclerju, da naj se vlada in parlament zlasti pobrigata za povzdigo kmetijstva. Pomoč kmetijstvu naj se dodeljuje deloma iz carinskih in industrijskih davščin. Hugenbergovo časopisje napoveduje zato Hindenburgu odločen boj, ker se je baje izneveril njihovim načelom, dasiravno so ga oni na svojih ščitih dvignili na predsedniško mesto. Tembolj je pa Hindenburgov pristanek na haa-

Aleksander Neverov:

Taškent — kruha bogato mesto.

(Ruska povest iz dni velike lakote. Prevedel I. V.) 38

— Gre! — je kričnil Pjotra. — Sem gre!

Pri pogledu na daljni vlak so se zopet na novo razburjeni mužiki pripravljali nanj na majhnem hriščku. Sklenili so okleniti se stopnišč vagonov, obesiti se na zadnje odbijače... samo da ne ostanejo čez noč v strašni stepni tišini.

Žalostno je potipal vojak svojo leseno nogo.

— Ne morem skočiti, sodrug!

Baba se je razveselila, ker vojak ne bo skočil, in je rekla s pohlevnim glasom:

— Ne skačite, mužiki, ubijete se.

Niso ji odgovorili.

Baba pa, ki je z grozo mislila, da bi morala ostati v stepi, je v obupu prosila boga, da bi vojak ne skočil na vlak in da bi mužiki ostali skupaj.

Vlak je izza ostrega ovinka prihajal vse bližje. Naglo se je bližala lokomotiva s svojimi jeklenimi komolci, dimnik je sopihal skozi črna, široko razprta usta. Nežno se je talil beli dim pare.

Pjotra se je sklonil k starcu.

— Ded, stroj prihaja! Vstaneš?

— Nekako bo že šlo, mislim.

K ostalim je rekel Sidor glasno:

— Skačite na razna mesta! Ne stojte skupaj.

Trofim je učil Miška:

— Ko se zagrabiš, se obrni z glavo k lokomotivi, da te veter ne vrže.

— Skočiš z mano?

— Skočim, kjer se mi posreči. Sem gibkejši od tebe.

Bil je poštni vlak. Na hriščku je nekoliko zmanjšal hitrost. Zahrzala je lokomotiva... železni konj je pogledal s svetlimi stekli prednjih svetilk na zbrane. Vroča para, ki jo je spustil strojevodja, je zasikala, sunila babi z dekletcem stran, vrgla starca z nasipa. Kakor v sanjah je zaslišal Miška glas Trofima:

— Skočil!

In zopet je, kakor v sanjah, zagledal nasproti bežeče stopnišče pri zelenem vagonu. Stegnil je roke naprej in zakričal glasno, brez zavestno:

— Ded!

Mimo je švignila Trofimova glava. V zraku so zaplesale Trofimove noge.

Ko je Miška začutil, da je Trofim skočil na vlak, se je kmečka samozavest in sila, globoko skrita v majhnem telesu, dvignila kakor ogromno pero in ga vrgla naprej. Stopnišče je zbežalo mimo. Zbežalo še drugo. Iz oken vagonov so gledali ljudje na dečka, ki je bežal ob vlaku v širokih laptjah, in so nekaj kričali. Miška pa je, težko dihaše, široko razširil vroče nozdrvi in se je hotel zagrabit za zadnje stopnišče. Ali neka nevidna sila ga je odtrgala od zemlje, zdobila in vrgla v črno, globoko jamo...

29.

Počasi stopajo naprej, drug za drugim, ki niso skočili na vlak: Jermolaj, Pjotra, vojak z leseno

nogo, babi, dekletce. Zaostajajo, sedaj ta, sedaj drugi. Razdvojeni vsled temne, strah vzbujajoče noči, kličejo drug drugega in gredo uporno dalje. Tipajo po travi, jo trgajo in drgnejo z njo zobe. Počivajo nekoliko in zopet gredo naprej, trdovratno, neuklonljivo. Vojak zopet pripoveduje o hladni, čisti vodi in zelenih vrtovih; a stavec, ki ga je pot utrudila, spi pokorno v visoki, suhi travi pod nasipom. S svojimi mislimi objema poslednjič ugasla domača polja, čuti vonj domače zemlje in v poslednjem pozivu ljubezni poljublja s svojimi starimi, umirajočimi ustnicami stepnato kirgiško zemljo, kakor svojo, domačo, ljubljeno:

— Rodi, mati zemljica, za stare, za mlade — kmetom v radost.

Strašno ljudsko gorje je prišlo in dahnilo človeku v obraz. A razcvetelo se je v dosedaj nevidni radosti: z vseh strani, z vseh cest prihaja delavno ljudstvo, iz vseh vasi, iz velikih in majhnih. Vsak nese zrnce, postilja mir v domači, lačni zemlji. Lačna zemlja rodi zlato klasje in se raduje vsa izmučena z radostjo izmučenih. Siroko se razprostirajo mladi pomladanski posevi, okrasni se zemlja z zeleno obleko. Smehlja se stavec zelenemu polju... smehlja umira na raztegnjenih in pomodrelih ustnicah.

— Prinašaj sad, ti hranilka naša!

Vlaki vozijo mimo, pešci, ki so jih vrgli z vlakov, hodijo mimo. A nikdo ne vidi človeške radosti na mrtvih starčevih ustnicah, ki je padel na svojem dolgem potu.

— Slava tebi, brezimeni!

ške pogodbe izzval zadovoljstvo v nemških demokratičnih krogih in pomirjenje v Franciji.

Nemška socialna demokracija je imela koncem leta 1929 1.021.777 članov. V prvih treh mesecih leta 1930 je vstopilo v stranko 84.000 novih volilcev. Uspeh je značilen, ker so stranko prav v zadnjih šestih mesecih razne politične stranke in skupine strahovito napadale. V stranki je organiziranih tudi 218.335 žen. Krajevni organizaciji ima stranka 9544. Dohodkov je imela stranka 11 milijonov. Zborovanj je bilo 75.500, ljudskih shodov pa 27.500. — Lepo veliko delo, lepi veliki uspehi.

Predsednik čehoslovaške republike T. G. Masaryk je šel na enomesečni dopust v Cap Martin v Franciji.

Bivši angleški minister lord Balfour je umrl v 82. letu starosti. Politično je pripadal konservativni stranki. Angliji je največ poslužil med vojno, ko je bil nekaj časa minister mornarice. Sicer je bil Balfour znanstvenik in državnik. Predsednik vlade je bil v letih 1902—1904.

56 cerkva so zaprli. V moskovskem okrožju so sovjeti kljub Stalinovim izjavam, iznova zaprli 56 cerkva. Cerkvene občine se smejo pritožiti pri centralni vladi. — To je nov, skoraj jasen dokaz, da zapirajo Rusi cerkve iz političnih vzrokov.

Pospeševanje poljedelstva v Rusiji. Sovjetski komisariat za poljedelstvo je odredil, da se pošlje na deželo 10% vseh razpoložljivih kamijonov in 12% vseh avtomobilov, da se pospeši setev. Površina posejane zemlje mora znašati letos 2.850.000 ha. več ko lani.

Trockij bolan. Trockij boleha na pljučnem katarju in bi se rad zdravil na Španskem ali v Franciji. Prijatelji mu hočejo omogočiti naselitev.

Med Stalinom in komunistično omladino je nastal spor, ker je ustavil njih radikalno delo. Poročilo seveda ni avtentično, vsekakor pa je gotovo, da se vrše v Rusiji taktični boji za ta ali oni pravec.

Koalicija proti vladi v Nankingu na Kitajskem. Proti Čangkajsku v Nankingu sta se zavezala Jenshišan in Fengjuscang. Fengju sta dala v podporo en milijon ameriških dolarjev, da bo uspeh sigurnejši. — Meščansko vojno na Kitajskem torej očitno podpira veliki kapital.

Pogreb Alojzija Jiráka v Pragi se je vršil v nedeljo ob velikanski udeležbi občinstva. Zgodovinski pisatelj je bil med najvplivnejšimi boritelji za svobodo Češke.

Tovarna avtomobilov Fiat v Turinu. Italijanska tovarna avtomobilov je med največjimi podjetji. Zaposluje okoli 35.000 delavcev in ima obratne glavnice 400 milijonov lir. Delnice družbe po 200 lir nominalne vrednosti se prodajajo po 375 lir, kar znači, da dela tovarna z velikim dobičkom. V letu 1929 je napravila tovarna 62 milijonov lir dobička; razentega je plačala za davke 21 milijonov in za reklamo (insetate) 8 milijonov lir. Od čistega dobička se je razdelilo delničarjem 50 milijonov, rezervnemu skladu 3 milijone in 7,7 milijonov lir se prenese na račun leta 1930. Poleg tega je prejelo 12 upravnih odborov skupaj 1½ milijona, to je, vsak nekaj nad 100.000 lir nagrade. Delavcem, uradništvu in zastopstvom se je izplačalo v letu 1929 blizu 300 milijonov lir. Bilanca avtomobilске družbe kaže, da tudi v Italiji žive najboljši — kapitalisti.

Amerikanec Ford, tovarnar avtomobilov, se pogaja z italijansko in poljsko vlado glede ustanovitve svojih tovarn v obeh državah.

Največji denarni zavod se ustanavlja v New Yorku. Vrše se pogajanja za spojitev med bankami Banka narodne blagajne, Equitable Trust in Interstate Trust. Glavnica tega zavoda bo znašala 2,8 milijard dolarjev, to je 158.500.000.000 dinarjev.

Nesreča ali malomarnost. V vasi Semniku pri Carovem sta roditelja odšla od doma ter pustila osemnajsmesečno dete brez varstva. Otrok je šel na dvorišče in tam so ga svinje napadle in požrle. Zakonca Jovanović sta doživela ob povratku domov žalostno razočaranje.

Reorganizacija borz dela.

Imenovanje novih uprav.

Na predlog središnjega odbora za posredovanje dela je minister za socialno politiko in narodno zdravje podpisal odlok, po katerem se mora sestava upravnega odbora in ravnateljstva javnih borz dela skladati z zakonom o nazivu in upravi kraljevine. Namesto dosedanjih predstavnikov oblastnih samouprav določa po dva člana uprave in dva namestnika ban iz vrst trgovske, industrijske in obrtne zbornice. Namesto predsednika samoupravnih okrožnih uradov, ki imajo komisarja, pride v upravni odbor ravnatelj in šef računovodstva ter njuna namestnika. V ravnateljstvo se imenuje po en predstavnik delavske, trgovske, industrijske in obrtne zbornice. Ta odlok se mora izvršiti tekom 15 dni.

La izpeko
izborna!

KUNEROL

100% ČISTA MAST IZ KOKOSOVH OREHOV

Preveč pšenice — premalo kruha

Ne vedo kam z žitom — kruh pa je vedno dražji. — Boj špekulaciji!

Ze nekaj časa sem poročajo razni dnevniki o preteči žitni krizi v Zedinjenih državah, kjer imajo še silne zaloge pšenice, ki je pa ne morejo spraviti na trg in to kljub nizki ceni, ker je baje cel svet dobro preskrbljen z žitnimi pridelki. Pravijo, da bi bili ameriški žitni ljudje samo na ta način rešeni preteče »kastrofe«, ako bi bog dal letos slabo žetev. Torej v Ameriki bodo morali začeti s procesijami za slabo žetev! Sicer pa čitamo dnevno tudi o slabi žitni kupčiji pri nas in na Madžarskem, kjer cena pšenice neprenehoma pada. Vse to se konzumentu zdi kot bajka, kajti človek z zdravimi možgani ne more razumeti, kako se morejo cene kruhu višati v času, ko cene pšenice padajo? Torej tukaj nekaj ne more biti v redu! Konzument kot producent bi si lahko pomagala, če bi le hotela, oba bi se naj organizirala vsak v svojo združeno organizacijo, s čemur bi se z vmesno trgovsko špekulacijo, ki pije kri producentu kot konzumentu, temeljito pometlo. Seveda bo kratkovidnež na to takoj našel odgovor: »Saj

imamo konzumne zadruga in delavske pekarnе, pa je moka in kruh pri istih ravno tako draga, kot pri trgovcih.« To je na žalost skoraj res, toda temu so krivi neumni ljudje, ki ne razumejo, da bi zadruga le tedaj mogle učinkovito pobijati draginjo, če bi bili vsi konzumenti pri njih včlanjeni in bi zadruga kupovale iz prve in ne iz devete roke. Konzumne zadruga bi morale priti v posest mlinov in pekarn, kot je to že danes slučaj v mnogih severno-zapadnih državah. Ker pa to ni slučaj, gre ves blagoslov dobre letine v žep prekupčevalcev, ki blago sicer poceni pokupijo, pa ga potem drago naprej prodajajo ali pa ga zadržujejo, da se cena blagu zviša, oz. ga, ako ga je preveč, končno naravnost uničijo, kot je bil to že slučaj, ko so v Ameriki s pšenico kurili parne stroje, med tem pa so ljudje n. pr. v Rusiji, ki je največja žitnica sveta, od gladu umirali! Napram današnjim žitnim cenam bi imel kruh pri nas stati največ Din 3.— beli in črni Din 2.— za kilogram. Koliko pa plačujejo moko naši pekovski mojstri sedaj? —n.

Znameniti možje in prohibicija.

Pisatelj Upt. Sinclair in prohibicija.

»Res je: menim, da je prohibicija največji napredni čin Amerike po odpravi suženjstva. Nedvomno! Sem tudi edini socialist v Ameriki, ki se zavzema za prohibicijo; zato me napadajo pristaši iz lastnega tabora in me imenujejo — še pogostje, nego prej — puritanca. Vse, kar navajajo proti prohibiciji, mi je znano: vsakdanje primere zastrupljenja, kolosalno korupcijo, da si more vsak bogat Amerikanec nabaviti kar galone vsakovrstnega žganja, da je narasla neka nova vrsta ogromnega zločina: stotisoči boteglerjev (tajnih prodajalnic alkoholnih tekočin). In mogoče nimajo neprav, ko pripovedujejo o »postanku alkoholne spolnosti«, o tem pohotnem šepetanju in hihitanju pustolovščin — namreč pustolovščin, ki se porajajo iz dobre vaskija, ki se je kjerkoli pil... Vse to pa velja po večini le za vele-mesta; v majhnih mestih se alkohol ne dobi in tista ogromna množina zakonitih točilnic, ki so se nekdanj kakor perle ovratnice vrstile druga ob drugi, ogromna množina alkoholnih trupel — vse to je danes samo še izjema. Vso mojo mladost je pijanstvo mojega očeta uničilo — baš zdaj pišem nekakšen lasten življenjepis, zopet preživljam strahote tiste dobe in — se glede na to vprašanje ne morem postaviti na nobeno drugačno stališče.«

Ta izjava velikega ameriškega in svetovnega pisatelja je izšla v 2. številki letošnjega letnika časopisa »Der Abstinente, Organ des Arbeiter-Abstinentenbundes in Oesterreich«, ki ga vsem prav toplo priporočamo. Stane v Jugoslaviji na leto 1,50 Mk. Naroča se pri administraciji v Wien VII/1, Seidengasse 17.

Kaj pravi Filip Snowden.

finančni minister, poslanec angleške delavske stranke o delavskem protialkoholnem pokretu?

»Ze mnoga leta se živahno udeležujem v protialkoholnem pokretu. Štejem za skrajno važno, da se delavci vseh dežel združijo v boju proti neizmernim socialnim škodam, ki jih povzročajo alkohol. Zelo me veseli, da vam morem sporočiti naslednje: V poslednji dobi je delavski abstinentni pokret v Veliki Britaniji izredno močno napredoval in le poredkoma se pojavlja med delavstvom pijanstvo.« — (Iz pisma uredništva avstrijskega abstinentnega delavstva »Der Abstinente«.)

»Če bi delavci sledili mojemu primeru, bi se gostilničarjem slabo godilo!« — Avgust Bebel.

Ljubljana.

Dramo vojne groze »Grob neznanega vojaka« uprizori samo enkrat, in to danes zvečer, Delavski oder »Svobode« v Ljubljani. Kdor še nima vstopnice, naj se podviza. Začetek točno ob 20. uri. Danes vsi na predstavo v dvorano Del. zbornice!

P. Rayanalovo žaloigro iz svetovne vojne »Grob neznanega vojaka« uprizori danes zvečer ob 20. uri (točno) Delavski oder »Svobode« v dvorani Delavske zbornice. Originalnost uprizoritve bo v tem, da je režiser Kreft predelal dramo v štiri dejanja in skrčil na dve osebi: na vojaka, ki pride naravnost iz fronte za štiri ure pred smrtjo domov in na njegovo nevesto, ki ji je njegova dolga odsotnost in vojna ubila skoraj vso ljubezen do njega. Strašni so trenutki v tej drami. Vojna grozota kriči iz njih, zlasti v I. dejanju, ko pokaže nevesta brzojavko, ki kliče vojaka v štirih urah v smrt, po-

tem napitnica padlim tovarišem in obupno slovo. Posebnost uprizoritve bodo muzikalne improvizacije, ki jih bo izvajal na klavirju g. profesor Rančigaj. Predstava se ne bo ponovila. Zato je nikar danes ne zamudite!

Maribor.

Nov sanatorij za jetične železničarje bo v bližini Maribora. Kakor se nam zagotavlja, se bo bržčas gradil nov sanatorij v mariborski okolici, za katerega je humanitarni fond ministrstva železnic že določil 4—5 milijonov dinarjev. Minuli teden si je posebna komisija ogledala razne kraje na Gorenjskem, v ponedeljek pa Slov. gorice in mariborsko okolico. Ta komisija, katero je spremljal tudi docent dr. Matko, se je končno odločila za mariborsko okolico, ker je lega za tak sanatorij zelo ugodna ter je bila docentu dr. Matku poverjena naloga, da končno imenuje oziroma najde primeren kraj. Kako velika potreba je baš med železničarji, da dobijo svoj sanatorij za jetične, smo dokazali s statističnimi podatki v eni zadnjih številok »Delavske Politike«. Zato je treba ta načrt toplo pozdraviti. Treba pa je tudi ugotoviti, da tudi najbolj moderno opremljen zavod za jetične ne bo zadostoval za pobijanje jetike med železničarji, temveč je treba poleg takega zavoda ustvariti tudi vse ostale predpogoje, da se širjenje te bolezni omeji, za kar pa so predvsem potrebna higijenična in solnčna stanovanja in dobra hrana, ker je pač dobro znano, da je opasnost jetike tesno zvezana s socialnimi prilikami, v katerih človek živi.

Občni zbor »Glasbenega društva železniških delavcev in nastavlencev«. Občni zbor se je vršil v nedeljo, dne 16. marca 1930, v Gambričevi dvorani, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Predsednik Fischer je otvoril občni zbor ob 15.15 uri, haker je tajnik A. Korošec prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Blagajniško poročilo je podal Gradišnik. V debati k poročilu se je oglašil k besedi Bahun ter je giral površnost zapisnika, v katerem ni nčesar zabeleženega o sklepu lanskega občnega zbora, ki je bil storjen na njegov predlog, da morajo biti vsi godbeniki, ki so železničarji, strokovno organizirani. Pozneje je Bahun govoril ponovno o isti stvari, in sicer pri glasovanju o razrešnici staremu odboru. Brauhard je razvil predlog, da se naj da razrešnica staremu odboru. Pri glasovanju je vsled nespornost glasovalo za razrešnico samo par navzočih, kar je navzočega policijskega organa pripravilo do tega, da je zahteval ponovno glasovanje, ker bi sicer bil primoran občni zbor razpustiti, kakor se je izrazil. Po pojasnilu Bahuna je bila razrešnica staremu odboru soglasno sprejeta. Po volitvi novega odbora se je končno začela debata o lanskem predlogu, da so godbeniki vsi strokovno organizirani. Bahun je pojasnjeval pomen in namen godbe, katero se nikakor ne sme smatrati za godbo pogrebne družbe, kot so jo nekateri hoteli označiti, temveč je to godba organiziranih železničarjev. Godba ni in ne sme biti sama sebi namen, ampak se mora naslanjati na strokovno in kulturno organizirane železničarje in delavce; zato morajo biti vsi godbeniki strokovno organizirani, v kolikor so železničarji, ako pa so tudi taki, ki ne pripadajo niti železničarjem niti kakim drugim delavskim stroki, tedaj se naj vpišejo v »Svobodo«. Godba je napravila že več izletov, ne samo v Buegrad in drugam, ampak tudi v Graz — torej v inozemstvo. Kako bi mogli godbo, katere godbeniki niso strokovno organizirani, predstavljati svetu kot godbo zavednih delavcev in železničarjev. Nato je Bahun pred-

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTNI PREDAL 22

lagal ponovno: Tekom enega meseca se morajo vsi godbeniki, ki so železničarji, strokovno organizirati pri Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije, neželezničarji pa vsaj pri kulturnem društvu »Svoboda«. Razen tega mora biti vsak godbenik naročnik enega delavskih listov, in sicer »Delavske Politike« ali pa »Volkstimme«, da bo informiran o vsem delavskem gibanju. Razume se, da mora biti godbenik tudi član godbenega društva. Ta predlog je dobil pri glasovanju večino. — Občni zbor je bil nato zaključen. Ako se bo sklep občnega zbora dosledno izvajal, bo to le v korist godbe same; ne samo danes, ampak tudi za bodoče.

Prijatelj prirode.

V nedeljo, 23. marca 1930, partija v Hrastnik in na Mrzlico. Odhod z vlakom ob 5.20. Polovična vožnja stane Din 34.50 tja in nazaj. Prijave v administraciji, Ruška cesta.

Pobrežje pri Mariboru

Pogrebno društvo na Pobrežju pri Mariboru ima svoj letošnji redni občni zbor v nedeljo, dne 23. marca 1930, s pričetkom ob 2. uri popoldne v vrtni dvorani gospe Simonič Marije na Cesti na Brezje št. 15. Ker je povišanje pogrebne na dnevnem

redu, se članstvo vljudno vabi, da se v polnem številu udeleži tega občnega zbora.

Celje.

Za predsednika celjskega okrožnega sodišča je bil imenovan Fran Vidovič, sodnik pri okrožnem sodišču v Mariboru.

»Svoboda« priredi izjemoma v soboto, dne 22. marca, predavanje »Švica« s skioptičnimi slikami ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Udeležite se polnoštevno.

Izlet na Mrzlico priredi »Svoboda« v nedeljo, dne 23. marca. Odhod z vlakom ob 3/4 8. zjutraj na Žalec. Zbirališče pred kolodvorom. Vsi prijatelji narave vabljeni.

Pri Javni borzi dela je od 1. januarja do 15. marca 1930: 1. Iskalo dela: 800 moških, 346 žensk, vseh 1146. — 2. Ponujeno je bilo dela za: 279 moških, 255 žensk, vseh 534. — 3. Izvršenih je bilo posredovanj: 139 moških, 90 žensk, vseh 229. — 4. Ostalo je v evidenci: 495 moških, 233 žensk, vseh 728. — Ponujeno delo moškim: 8 poljskim delavcem, 1 sadjarju, 2 majerjernažebčarjema, 1 hišnemu hlapcu, 3 gozdnim delavcem, 10 konjskim hlapcem, 5 hlapcem za govejo živino, 2 majerjema-kravarjema.

20 rudarjem, 1 vrtnarju, 1 stavb. ključavničarju, 1 kleparju, 2 kovačema, 2 kotlarjema, 1 pečarju, 1 opekarskemu mojstru, 1 gateristu, 1 žagarju, 1 mizarju, 1 cirkularistu, 2 lesostrugarjema, 3 tkalcem, 1 krojaču-šablonerju, 2 čevljarjema, 1 peku, 1 mesarju, 1 mlinarju, 2 raznašalcema peciva, 1 strojniku, 22 vajencem. — **Zenskam:** 3 kmečkimi gospodinjam, 3 kmečkimi varuškam, 59 kmečkimi deklam, 2 plač. nataricama, 10 tkalkam, 1 šivilji perila, 1 likarici, 13 služkinjam, 7 kuharicam, 2 sobaricama, 2 varuškam, 4 tov. delavkam, 1 vajenki.

Črna.

Redni letni občni zbor podružnice Zveze rudarjev Jugoslavije se vrši v torek, na praznik, dne 25. marca t. l. točno ob 10. uri dopoldne v zgornjih prostorih Konzumnega društva v Črni. Udeležba za člane dolžnost!

Književni pregled.

Nova Lakatoševa narodno-gospodarska knjiga. Gospodarski strokovnjak A. Lakatoš je izdal nedavno novo knjigo o gospodarskih razmerah: Predvsem obravnava zaostalost kmetijstva in kmetijske produkcije. Istočasno je bil objavljen zakon, da bodo dobili medalje oni kmečki gospodarji in strokovnjaki, ki bodo vzgledno in dobro vodili svoja gospodarstva. — Tudi mi smo mnenja, da je potrebno, da se v Jugoslaviji uveljavijo pravi gospodarski strokovnjaki v tej vedi, praktični gospodarji pa v praksi.

Radio.

Nova nemška velika oddajna postaja. Za jugozapadno Nemčijo grade sedaj prvo veliko oddajno postajo. Po preizkušnjah bo najprimernejše mesto zanj Muhlacker, ki leži nekako v sredini trikotja Karlsruhe, Stuttgart in Heilbronn. Nemška radiofonija se sedaj že bavi v vprašanju, kolikšne važnosti bo ta nova oddajna postaja ne-le v kulturnem oziru, ampak tudi z ozirom na radio-industrijo. V detektorsko območje pade tako Stuttgart in Karlsruhe. V območju Stuttgarta pričakujejo poleg dosedanjih ravno z ozirom na možnost sprejemanja z detektorjem nad 35.500 novih poslušalcev, 100 kilometrsko okoližje okrog Muhlackerja pa bo dalo po dosedanjih računih vsaj še 103.000 novih naročnikov. Nemci že sedaj opozarjajo radio-trgovce, naj se pripravljajo z zadostnimi zalogami; pripravljajo pa se tudi že obširna propaganda za novo postajo, kar med Nemci, ki kažejo izreden smisel za radio in njegovo organizacijo, ne bo težavno. Prav bo, če se bomo od njih čimveč naučili.

Od severnega do južnega tečaja. 12. januarja t. l. je opisala polarna ruska oddajna postaja na Franc-Jožefovi zemlji po radiu polarno luč, njene posebnosti in značilnosti. Kmalu nato je admiral Byrd z južnega tečaja oddal odgovor, opis polarne noči. Razdalja med obema postajama znaša 16.000 km. Tudi nov rekord.

PRISTOPAJTE K

ŠTAJERSKI HRANILNICI IN POSOJILNICI V MARIBORU

Delež stane Din 100.— in se obrestuje po 6%/. Člane sprejema časopis Ljudska tiskarna, Sodna ulica 20.

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

MEINEL & HEROLD

Gramofoni	Din do 298.— dalje
Mandoline	136.—
Violine	95.—
Gitare	207.—
Trombe	505.—
Ročne harmonike	85.—

Prodajalna: Trg Svobode
(Nova Scherbaumova zgradba).

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko!“

NOBEN

rokodelec, delavec, kmet ali meščan

NE ZAMUDI

ogledati si dospele

TIVAR OBLEKE

za se, vin za svoje otroke!

Kakovost izvrstna! Cene neverjetno nizke!

Samo v manufakturni in konfekcijski trgovini

J. MASTNAK

Celje, Kralja Petra c. 15

EKSPORTNA HIŠA

„LUNA“

lastnik Albin Pristernik
MARIBOR
Aleksandrova c. 19

Za pomladansko sezono kakor tudi za bližajoče se velikonočne praznike imam preskrbljeno veliko zalogo in sicer: **nogavice za otroke**, par od Din 5.— naprej, črne, rujave, drap, sive in bele barve, **moške nogavice** od Din 5.— naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej, **flor-nogavice** od Din 12.— naprej. — Za dobro blago jamčim! Nadalje nudim **vezeno meter** od Din 75.— naprej, **čipke meter** od Din 1.— naprej, **svilene trake meter** od Din 1.— naprej. Vse vrste **sukanca**. **Volnene pletenine-vezanine**, **šivanke**, **gumbe** in druge potrebščine za krojače in šivilje, po brezkonkurenčnih cenah. — **Lastna pletilnica in predtiskarilja**. — **Srajče**, **spodnje hlače**, **kravate**, **palice**, **dežniki** v bogati izbiri po **znižanih cenah!** Čevlji iz usnja za otroke in sandale od Din 24.— naprej.

SAMO NA ALEKSANDROVI CESTI 19

Kot najboljšo masažno in domače zdravilno sredstvo proti

revmatičnim bolečinam

zobo- in glavobolu, prehlajenju, trganju, za negovanje telesa, ust, osvežitev in krepitev mišičevja ter živčevja sploh, se uporablja že pol stoletja **priznana**

LEVJA MENTOL-DROŽENKA

(francosko žganje)

Dobiva se v originalnih plombranih steklenicah v pristni predvojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom, kakor tudi v vseh prodajalnah Konzumnega društva za Slovenijo.

Naročajte in širite „Delavsko Politiko!“

Tako izgleda

prava

GRAF srebrna kocka!

Pazite na srebrni omot.